GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concodu ajutórisle. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 72. Brasiovu 29/17 Septembre **1869.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 28 Septembre. Astadi pe la 1 1/2 óre sosi aici Excelenti'a Sa domnulu ministru de cultu si instructiune publica baronu Iosifu Eötvös, fiindu intempinatu de vreo cateva trasuri la marginea teritoriului orasianu din partea comunei. Indata dupa sosire -si facura cortenirea tóte auctoritatile corporatiuniloru si confesiunile dimpreuna cu corpurile profesorali, bineventandulu. Preste 1 1/2 óre incepù indata a visita scólele pe rondu — si la scólele romane se exprimà pentru prefacerea gimnasiului in gimnasiu realu, la ceea ce primi respunsu, ca aici romanii n'au necesitate de o asemenea prefacere, fiinduca suntu provediuti acum si cu scóla reale si comerciale deosebite, cari si au luatu doritulu inceputu. Sér'a casin'a ungurésca se afla iluminata. Mane deminétia va face Excelenti'a Sa excursiune la Secele in caus'a redicarei unei scóle reali séu industriarie, ér' la amédia se va da in onórei o mésa din partea civiloru, cari voru a lua parte la refenea'a onoraria, ér' dupa prandiu va porni catra Fagarasiu. E fórte insufletitu intru recomandarea propasarei in cultur'a nationala in sensulu natiunei politice maghiare si precum audimu prin Secuime s'au animatu ómenii cu speranti'a insufletitória pentru scóle bune nationale si inaintarea in cultura, care dupa cum se exprima pentru maghiari trebuie se fia indiecitu mai rapede si mai incordate, decatu la alte natiuni, pentru cá natiunea se se inaltia cu repediune la nivel'a culturei europene. —

Prospectu politicu.

Afara de maghiari si germani in genere, adica afara de pactantele dualistice nici una natiune in tóta Austro-Ungari'a nu se afla multiamita cu starea de dreptu politicu de astadi, ci tóte lupta si relupta pentru drepturi nationali politice si de autonomia, incependu dela romanii ardeleni, cari de candu suntu reimpusi de pe terenulu drepturiloru politice nationale coegale vedu in toti arborii si capacii dualistici numai periculu existintii vietiei loru nationale, cá si celelalte nationalitati atatu din complexulu Ungariei catu si de sub constitutiunea decembristiloru cisleitani. Opusetiunile nemultiumitiloru facu cá in diet'a Ungariei scaunele deputatiloru romani ardeleni se remana góle, precum si in senatulu imperialu ale cechiloru, ér' galitianii cu tóte, ca propunerea lui Smolka pentru tramiterea la Reichsrath nu se primi, totusi si galitianii insista a presiona pentru resolutiunea la pretensiunile loru — nationali autonóme. Cu unu cuventu in intrulu monarchiei alianti'a popóreloru despre care vorbiea Beust, ca e inainte de tóte necesaria, inca nu se afla nici in ajunulu restabilirei ei prin satisfacerea la indreptatitele pretensiuni nationali coegali, fara cari cuventulu de libertate constitutionala si egalitate individuala suntu palide si fara putere atractiva de infratire. In afara:

Dela desbaterile cele interesante despre senatusconsultulu din Franci'a cu extinderea libertatiloru constitutionale, francesii astépta cu nerabdare deschiderea corpuriloru legislative, care se voru si conchiama in scurtu, pentru cá se védia odata complimentulu opului inceputu prin senatu consultulu. Discursulu principelui Napoleonu a facutu mare impresiune in animile liberaliloru nu numai in cele francesi, ci si in departare si in ale americaniloru si englesiloru, dreptu care si primi adresa de multiumire dela liberalii americani, ce petrecu in Anglí'a, multiumindui, pentruca chiaru si cu ocasiunea expeditiunei din Mexico elu principele a aparatu principiulu libertatii desfatuindu acelu rosbelu. Liberalismulu celu adeveratu nu are lipsa de experimente, ca-co elu nu -si schimba colórea cá marf'a cea rea. —

Imperatulu Napoleonu e totu obiectulu politicei, elu se afla pe calea deplinei insanetosiari, semtiesce inse durere, vediendu, ca in momentulu scirei despre morbulu lui cabinetele Europei indata se intelnira spre a pertracta intre sine: cá ce pasi comuni au se faca in casulu mortii lui, fara cá se i fi mai remasu cineva amicu credintiosu; elu dara vediendu nestatornici'a parutiloru amici si fictiunea prefacatoriloru, e mai multu decatu verisimilu, ca si va inschimba politic'a, care o observà acum de unu timpu incóce in grati'a unoru amici aini, atatu facia cu cestiunea orientala catu si cu volvirea reforborarei principiului nationalu. Tóta amicitii'a ce o avù si cu c. Beust se basea numai pe interesele comune, ce le avea Austri'a si Franci'a, cá se puna adica stavila Prusiei de a nu trece linî'a Menului si de a nu poté anexá Germani'a de sudu. Istori'a inse se repetiesce si adeverulu ei, ca germanulu a fostu totudeun'a rivalulu ainu alu semintiei latino-romane, s'a datu pe facia si cu ocasiunea morbului lui Napoleonu. Abea s'a insanetosiatu acum imp. Napoleonu si redemu, ca diurnalele oficióse austriace érasi incepu a purta o limba aspra, indiscreta in contra Prusiei, astfelu incatu acum diurnalele celelalte incepu a tiené de reu pe Beust, ca se apropia érasi de Franci'a, dicandui, ca acésta nu mai e in stare a impedeca intrarea statelor Germaniei de sudu in confederatiunea nordica, si fiinduca Franci'a mai nu este in pusetiune de a purta acum rosbelu exteriore in contra lui Bismark, care nu se póte abtiené prin amenintirea unui rosbelu la Rinu dela unificarea Germaniei; asia dicu nemtii acum, ca Franci'a, se va reintórce dela rosbelu cu Prusi'a cá in 1866 la frasea ei, „ca acésta e o causa interna a Germaniei“ si se va retrage din cursa; candu apoi Austriei nu i va remané alta de catu a protesta in contra violarei pacei din Prag'a si a inghiti la noduri din amicitii'a cu Franci'a. — Dar' óre Franci'a ce póte castiga din amicitii'a cu Austri'a, déca si la bol'a lui Napoleonu se lasà Franci'a isolata! In adeveru, ca scirile se constatéza, cumca staturile de sudu totudeuna voru a intra in Germani'a de nordu si publicistic'a Franciei nici ca se mai ocupa cu acésta rana deschisa a Austriei. —

Acestea suntu simptome de ajunulu pentru a se dori punerea in lucrare a planuriloru ce se totu cocu de atat'a timpu si pentru cari se versara miliardele de bani pentru armari pana in gatu.

G. Beust calatoresce in sensulu acest'a prin Germani'a de sudu catra Occidentu; si in Baden-Baden a si tienutu conferintia cu ministrii primari din m. ducatu Baden; adica d. Freidorf, cu celu din m. ducatu Hesi'a d. Dalvigk si cu internuncii austriaci dela curtile Darmstadt, Stuttgart si Karlsruhe, cu buna séma in caus'a anexarei Germaniei de sudu, fiinduca m. ducatu Baden vré a se declara in diet'a conchiamata pentru intrarea in Germani'a de nordu si Prusi'a abia astépta se i primésca dechiararea in fapta si atunci va mai cadé una perdea de pe secretulu giganticeloru inarmari. — Ce va urma vomu vedé.

Imperatés'a Eugeni'a vré a calatori la Constantinopole pe uscatu pana la Veneti'a, unde i se pregatesce o primire mare; si Veneti'a facù unu imprumutu de 6 miliône franci pentru a i face si primire surprindiatória.

Mar'esialulu Prim regeneratorulu libertatii in Spani'a a facutu multe avantage in Franci'a. Elu facu visita imperatului. Mai antaiu a facutu unu imprumutu de 125 miliône pentru Spani'a, apoi in audientia la imperatulu midiuloci, cá se intrevina la cabinetulu din Washington, pentrucá acesta se nu cumva recunósca pe insurgentii din Cuba cá partatori de rosbelu, ceea ce a cerutu si dela Marea Britania. E insemnatu ce scriu diurnalele despre Prim, ca a visitatu redactiunile fóiloru democratice asecurandule de repetite ori, ca elu se alatura la partit'a republicana, dicandu, ca e gata a da mana de ajutoriu pentru introducerea republicei — in Spani'a. —

In Ispani'a republicanismulu continua a face manifestari. La Saragos'a, sosindu acolo renumitulu oratore Castellar se tienura in publicu cuventari, si Castellar protestà in contra ideei de a chiama unu monarchu strainu; si poporulu strigà „se traiésca republic'a!“. In Taragon'a la departarea gen. republicanu Pierrard, mass'a de poporu lu petrecù cu flamuri contra-constitutionalminte inscrise, si omorì pe secretariulu de gubernatoru, fiinduca vrea a opri volvirea acelora flamuri, ceea ce trase dupa sene arestari si desfacerea cluburiloru, desarmandune si voluntarii. —

Diferinti'a intre Pórt'a si vice-regele Eghiptului totu cresce, pentru a deveni acuta, fiinduca Sultanulu vre a impedeca tóta initiativ'a vice-regelui, ceea ce póte aduce dusmania. —

Aurelin

Din scannulu **Sibiiului** 27 Sept. 1869.

Domnule Redactoru!

Amu totu astceptatu cá din vreunu condeiu competente, se capetati informatiune despre lucrarile adunarei eparchiali din protop. gr. cat. alu Sibiiului, tienute in 17 Septembre a. c. Dupace inse pana acum, — precum vediu — n'ati primitu nici un'a informatiune, despre acele lucrari: me voiu incercá a ve reportá eu pre scurtu unele puncte mai principali:

1. S'a proiectatu, cá viitoriulu sinodu diecesanu se lase a se prelucrá mai inainte de tóte unu proiectu de regulamentu pre base canonice legali, pentru organisarea afaceriloru economico-bescricesci, scolari si fundationali. Unu atare regulamentu ar' purcede din principiulu autonomiei constitutionale a bescricei gr. cat. si totudata ar' restitui form'a representativa a bescricei, forma basata in s. scriptura, in canónele, institutiunile si prax'a bes. In legatura cu unu atare regulamentu organisatoriu, dupa factorii constitutivi bes., ar' fi se se elaboreze unu proiectu de lege electorale provisoria, pre bas'a carei se póta participá si representantii mireniloru, cu voturi, la consultarea si decliderea asupra acelora obiecte, care atingu afacerile bes., scolari si fundationali.

2. S'a proiectatu, cá prin conclusu sinodale, se se statorésca tienerea sinodului diecesanu de regula in totu anulu, si la 3 ani, cate unu congresu metropolitanu.

3. S'a proiectatu, cá sinodulu diecesanu se se consulte asupra afaceri unei modalitati mai corespondiatórie, cum si a midiuloceloru necesarie pentru imbunatatirea starei materiale a clerului, aducundu-se in legatura cu acést'a si cestiunea regularei competintieloru stolarie, cu privire la impregiurarile locali si relatiunile poporenilor resp.

4. S'a proiectatu, cá viitoriulu sinodu diecesanu se se consulte asupra modalitatei si midiuloceloru de a se creá fonduri pentru ajutorarea bescricloru serace, pentru ajutorarea docentiloru populari meritati, cum si pentru provederea scóleloru populari cu carti si alte recusite necesarie.

5. S'a accentuatu necesitatea aduncu semtita pentru elaborarea si edarea unui dreptu canonicu, cum si a unei istorie bescricesci, ambele compuse de barbati de specialitate, pre bas'a canónelor (pravilei), institutiuniloru si prax'a bescricei nóstre de ritulu resariténu. Totu in legatura cu susumentionatele opuri, s'a observatu si lips'a edarei unei proceduri detaiate cu privire la causele disciplinarie bes., cum si cu privire la causele divortiali.

Fiinduca regulamentulu organisatoriu de sub

p. t., că se póta avé valóre pentru intrég'a provincia metrop., ar' cadé in competentî'a unui congresu metropolitanu: pentru aceea, in atare casu, regulamentulu elaboratu de sinodulu diecesanu, ar' sierbî de materialu de pertractare pentru viitoriulu congresu metrop., care speramu, ca facia cu tóte pedecele obvenitórie, totusi, catu mai curendu se va conchiamá, ca-ci atare congresu a devenitu o cestiune prea urgente, si fara dann'a aduncu semtita a interesseloru bescricesci, nu se mai póte amaná.

Aceste fura dara lucrarile mai principali ale adunarei eparchiale din protep. gr. cat. alu Sibiiului; la care adunare luara parte vreo 70 insi, parte presti parte inteligenti mireni, cum si deputati din resp. comune bescricesci. — ...m...

Orlatu Sept. 1869.

Sdruncinati de nevoile politice ce ne apasa consciinti'a nationala, ce calca in ultimele sale consecintie principiulu secl. remnante: „natiune si dreptu“, ce se obtrudu a prepará mamei dulce (limba) sarcofagiulu sempiternu si intre frati sementi'a discordiei . . . ce ne astringu a numai crede insielatiunei, a nu cautá potere de viétia in noi insine si prin ea mantuire, — éta stranepotii celoru 70 colonie romane, cari apartienu astadi religiunea gr. cat. din marele imperiu austro-maghiaru privescu in obedintia la santa-santelloru, si nu suntu atatu de cutezatori asi cere indulgentia pentru conteutulu si violarea santitatii (autonomia), ce in anii ultimi (1868) prin procedur'a unora — a degeneratu pana la abusu. — Dorerile nóstre pentru acésta se vindeca in speranti'a armoniei, care singura e mediculu reului. —

In sinódele eparchiali, ce suntu puse la ordinea dilei prin gratiosulu cerculariu metropolitanu din 20/8 Augustu 1869 Nr. 1594, cu scopu a pregati substratulu obiecteloru, cari ar' cadé in sfera sinodului archidiecesanu, ce e a se tiené, aflamu acestu medicamentu, aflamu acésta concordia, care ne resuscita viéti'a.

Impresiunea causata de atensulu gratiosu cercularin, nu se póte destalu descrie; ea a impletu de bucuria si de sperantia si animele cele infirme.

Me opresc dar' pucinelu la sinodulu eparchialu gr. cat. alu Sibiiului tienutu in 17/5 Sept. a. c. compusu din cleru si mireni spre a-si respicá *dorintiele in sensulu cercularinî indicatu.*

Desbateri vii si seriose, cum pretende natur'a *obiectului* tienura dela 9 óre a. m. pana la 1 óra d. a. si era nutrite de un'a potere magica si inspiratória; membrii bravi ai sinodului -si respicara *conscientiosu, sinceru, dorintiele generali* cam in XII puncte de celu mai vitalu interesu bescricescu in sensulu reorganisatoriu, incependu dela autonomia treptatu pana la darea la lumina a „dreptului si a istoriei bescricesci, ma pana la intrebarea, déca e necesariu din punctu de vedere alu confesiunei nóstre sustienerea si in venitoriu a institutului teologiei morale? Cum se va vedé din prot. respectivu, care ne credu, ca se va publica.

Acestu sinodu, in frunte cu bravulu Prota si inteligenti'a mai inalta sibiiana in misiunea sa, pentru ingrigirea si zelulu desfasiuratu la obiectulu dilei, merita tóta apretiarea.

Incheiu mic'a corespondintia cu can. ss. ap.: „Episcopii fiacarei natiuni se cunósca pre celu de antaniu, nemica fara elu de prisosu se faca, si nici acest'a fara ei“. Ér' can. 20 dela Antiochi'a: „Pentru trebuintie bescricesci si deslegarea causeloru nedumerite se se faca sinodu“. . . . Vorbindu de membrii clericali participanti, continua a adange: „Si toti cari se paru, ca se nedreptatiesca . . . cá dela acestu sinodu se-si dobandésca judecata“. Unde prin cuventulu toti-mi vine a crede si pre mireni.

Speramu vindecarea raneloru infipte organismului bescricescu, si asiadiarea lui pre base solide dupa intentiunea mantuitorelui de catra fiitoriulu sinodu archidiecesanu, dupa acea acelui metropolitanu séu provincialu, care lu asteptamu, cá diu'a inviarei. — P. . . .

Dela diet'a Bucovinei.

Discursulu parintelui Andrievîciu in caus'a limbei romane.

Domnulu capitanu alu tierei, prestimatulu nostru presiedinte, avù bun'a voiutia, de a deschide sesiunea dietala pentru anulu curente, cá si in anii trecuti, cu unu cuventu rostitu si in limb'a nationale romana si, provocandune a intoná Maiestatei Sale pré gratiosulu nostru imperatu si duce unu „se traiésca“, amu esclamatu cu totii din anima credintiósa: „Se traiésca Maiestatea Sa, pré gratiosulu imperatu alu Austriei si duce alu Bucovinei“.

Dandu noi acestu respicamentu alu simtiemintelloru nóstre de cetatieni credintiosi si devotati in limb'a nóstra nationale, credu, ca intre alte motive binecuventate, avemu specialminte unulu, carele ne atinge pre noi fórte de aprópe, motivulu adica, ca Maiestatea Sa a binevoitu a sanctioná in 21 Decembre 1867 si articlulu 19 din legea fundamentala de statu, referitoriu la egal'a indreptatire a nationalitatiloru si a tuturoru limbeloru de tiéra in scóla, deregatoria si viéti'a publica.

Cu acést'a nu póte nimene mai multu se privésca limb'a romana de o limba numai tolerata in Austri'a, de óra ce prin legea fundamentala de statu, sanctionata de Domnitoriu, este ea dechiarata de limba egalminte indreptatita cu limbele celoru-lalte popóra. Cu atat'a mai pucinu i se póte denegá limbei romane aplicarea deplina in scóla, deregatoria si viéti'a publica in Bucovin'a, unde, pre langa dreptulu istoricu de sute de ani, asecurata la trecerea tierei sub sceptrulu Austriei si prin garanti'a statutului quo, este si astadi limb'a poporatiunei precumpanitória din tiéra, prin urmare in Bucovin'a limb'a tierei in tóta poterea cuventului.

Déca asia dara in sesiunea din anulu trecutu domnulu Croitoriu, deputatulu tienutului Sucevei, a respicatu dorinti'a, ca in tractarile dietale se se aplice si limb'a romana, a pretinsu numai unu lucru ce e cu dreptulu si legalu; domni'a lui a respicatu o dorintia, carea este si a poporatiunei, pre carea noi representamu.

Cugetu asia dara, si cutezu a-mi respicá opiniunea mea, ca nu ne potemu margini numai pre langa aceea, cá in docursulu sesiuniloru nóstre, din gur'a pré stimatului nostru presiedinte se audimu cuventulu de deschidere in limb'a romana a tierei, ci, pre bas'a dreptului garantatu prin legea fundamentala de statu, se ne representamu pre noi, de óra ce suntemu chiamati, a representá intre alte interese vitale si interesulu culturei nationale, care, fara de respectarea si aplicarea limbei in afacerile vietiei publice, nu e cu potintia.

Cu acést'a se va manifestá inalt'a casa si in punctulu limbei tierei de adeverata representantia a poporului. Cu acést'a se va midiuloci o intielegere mai exacta intre noi toti si unu reportu naturalu intre representanti'a si poporatiunea tierei. Cu acést'a *inse-si legile* si asiedíamentele votate de noi, voru fi intielese mai bine si intempinate cu incredere mai multa de poporu.

Sum in positiunea placuta, de a respicá, ca cele desfasiurate de mine pana acuma, nu suntu numai cugetarile mele individuale, ci opiniunea unui numeru, fórte considerabilu, alu domniloru deputati. Misiunea si onórea mea este asiadara mai multu acea, de a fi organulu opiniunei si dorintieloru generale.

Spre realisarea pretensiuniloru juste si legale pentru limb'a tierei suntu decomdata de lipsa dóue: un'a adica, procurarea unui stenografu romanu, éra alta despusitiune, cá protocólele siedintieloru dietale se se compuna si in limb'a nationala romana.

Eu sustienu cu firmitate, ca despusetiunile acestea se tienu de competinti'a presidiului, prin urmare nu e de lipsa, de a face o propunere, carea se se tracteze dupa prescrisele ordinei casei, de óra ce in privinti'a acést'a nu este ceva deóptu, dela care se se faca acuma o abatere.

Respicandu asia dara o pretensiune drépta si legala a poporatiunei si dorinti'a unei parti insemnate dintre membrii inaltei case, — mi iau libertatea, de a me adresá catra domnulu presiedinte cu caldura, cá se binevoiésca pro primo: a pune la cale procurarea unui stenografu, pentru copiarea discursuriloru in limb'a romana, éra pro secundo: a face despusetiunea recerata, spre a compune protocólele siedintieloru si in limb'a romana, care se se citésca cu prilegiulu si in scopulu autenticarei.

In casulu, déca in privinti'a formala s'ar nasce unele indoiele, mi reservu dreptulu, de a face o propunere speciala. —

Discursulu dlui Alexandru Hurmuzachi.

Luandu-mi vóia de a spune si eu opiniunea mea in cestiunea de facia, marturescu inainte de tóte, ca o facu cu cea mai vina si deplina bucuria. Sum fericitu anume vedieudu asta cestiune pusa de domnulu nostru colegu, parintele Andrievîciu, si grabescu a dechiará, ca consimtiescu cu densa din fundulu animei, cu tóta poterea unei convingeri sincere si neclintite. Bucuri'a mea cresce inca, vedieudu, ca si domnii, cari au vorbitu dupa santi'a sa, au recunoscutu, ca pretensiunea redicata de dsa este catu se póte de drépta si intemeiata, si nu lipsescu asia dara, de a aduce dlui barone Alex. Petrino multiamirea mea, pentruca au disu, ca consentiesce cu densa, dupa cum chiaru si dlu Alt, carele asemene o afla de drépta, nu au potutu infrange vreunulu din argumentele aduse de dlu Andrievîciu.

Astfeliu fiindu, nu me potu oprí de a esprime si mirarea cea mare, care me cuprinde, ca ambii acei domni pre de o parte recunoscu dreptate a cererei nóstre, — dupa cum ea si este in adevaru mai pre susu de veri ce indoiéla, — pre de alta parte ajungu prin argumentarea loru la unu resultatu contrariu, carele nemicesce si paralisésa cu totulu asta cerere, acestu dreptu nedenegabilu. Domni'a-loru au cercatu a reduce o causa atatu de importanta, o causa de insemnetate vitala de dreptu si de demnitate nationala pentru noi, la o simpla si mica cestiune de regulamenta si de bugetu, pretindiendu, ca trebuie se asteptamu, se cercetamu, regulamentulu si bugetulu ne voru iertá, ni voru permite de a ne folosí de unu dreptu, la care nici amu poté renunciá vreodata, pre care lu cuprinde si lu esprime si constitutiunea in § 19 cu cuvinte atatu de chiare si de lamurite. Nu admitemu dar' si nu vomu admite nici odata, cá unu dreptu, unu dreptu sacru si fundamentalu cá acest'a, inscrisu in constitutiune, dar' mai adencu inca cu litere nepetitórie in pepturile nóstre, se póta fi supusu discusiunei si se aterne dela unu paragrafu de regulamentu si bugetu. Veti face si veti preface, domniloru, cati veti voi regulamentele, dar' acestu dreptu nu ni lu veti poté smulge si surpá. Au mai disu domnulu Alexandru Petrino ca, de si limb'a germana in adeveru s'au indrodusu prin usu, totusi acuma, candu este a se face o modificare, trebuie neaparatu unu conclusu, asia dara o permisiune cu alte cuvinte. Dar' de ce acést'a déca domni'a-lui insusi spune si recunósce, ca limb'a germana s'a introdusu prin usu, de ce nu voiesce se aiba si pentru noi totu atat'a bunetate si nu ne lasa se introducemu si a nóstra limb'a totu pre asta cale, totu prin usu? Avemu dreptulu nedenegatu, expresu prin constitutiune, voimu dar' se avemu si usulu. Se vorbesce multu de egalitatea dreptului; ei bine, ce ceremu noi mai multu decatu acést'a? Se fimu dar' sinceri si adeverati, si déca vorbimu de dreptu egalu, se lu avemu nu numai pre budie, ci se lu aratamu si prin fapta.

Dupa acestea mi a mai remasu a dice, ca *respunsulu* dlui capitanu alu tierei este pre deplinu intemeiatu, ca-ci dreptulu si detoriti'a dsale este de a urmá strinsu dupa legile constitutionale ce ne carmuescu, de a le aduce la recunoscintia si aplicare in tóte casurile si a respectá dar' dreptulu, care ni este concesu prin ele; credu si o spunu ca nici i ar' fi fostu permisu a se abatute dela ele, si pentruca nu a facutu, ca nu s'a abatutu, nici me sfiescu a i aduce multiamirea mea. „Albin'a.“

Congresulu pentru pace.

Pe candu tóte partile Europei se lupta cu relele si cu suferintiele presentului, purtandu lupt'a pe viétia si mórte in contrale, mic'a Elvetia si mai micilu decatu dens'a cantonu Wadt se ocupa cu cestiunile viitoriului, cari nóue ni se paru a se afiá inca in regiunea idealismului, care cere timpu a intra in viétia.

In Lausane se tienú adica in 13—19 Sept. „congresulu de pace“. Acestu congresu e alu 3-lea, si e renumitu pentru armoni'a cea generale, fiinduca program'a congresului a fostu primita de toti fara vreo scisiune, cum se intemplá alta data. Liberalii si barbatii de statu din Franci'a, Germani'a, Itali'a etc., compunu congresulu; ei compusera una ordine a casei, in care se dede asemenea dreptu activu si pasivu si femeiloru intocma cá barbatiloru, inse se marginesce fiacare vorbitoriu a nu ostení publiculu decatu numai in restempu de 15 minute, ér' obiectele, cari coru discusiuni mai prelungite se amana pentru siedintie secrete.

Program'a cuprinde scopulu congresului expresu la inceputu.

„Tient'a ligei nationale pentru pace si libertate este a forma o confederatiune republicana din popórele Europei. Cá midiulóce la acésta voru fi: pres'a, propagand'a via, siedintie publice si adunari de poporu.“

Lig'a se va incorda a straforma armatele statatória in militii de poporu, a desparti beseric'a de statu, a elupta drepturile femeiloru, a resolva cestiunile sociale in sensulu lucrului cooperativu, inaintandu asociatiunea libera. Cu unu cuventu a resolva tóte cestiunile acele, prin cari se inaintéza mai multu egalitatea intre cetatianii de statu.

Presiedintele Eytel emise o proclamare, in care se comentéza punctele programei cu urmatóri'a introductiune:

„De vreo cativa ani opiniunea publica a inteligentiei vine totu la mai mare convincere, ca trebuie se se puna capetu resbeleloru, cari adese dieciunescu si nimicescu natiunile, si cumca natiunile trebuie se se apropia unele de altele, delaturandune tóte pedecele intrunirei loru armonice. Inse pacea generala numai atunci va incepe, candu suveranitatea nationala, drepturile poporului si ale cetatianului voru fi basea tuturoru institutiuniloru." Lig'a pacei si a libertatii se incóda dar' a desvolta si a propaga ideele acestea. Tient'a associatiunei acesteia e un'a confederatiune de popóre, care decide despre interesele comune, liberu si fara a se provoca la vreo putere.

Victor Hugo fù primitu in 14 cu una caldura entusiastica, la care si pentru care multiamindu in congresu dise:

„Cetatianiloru! Voi ati avutu dreptu, ca ati alesu tiér'a acésta nobila a Alpiloru de teatrulu consultariloru vóstre", apoi dechiara: „Nici unu resbelu pe viitoriu! Asta costiune ocupa congresulu. Dati-mi vóia, fiinduca m'ati onoratu cu distinctiunea de presiedinte (onorariu) se desfasiuru acésta in pucine cuvinte. Noi toti, cati ne aflamu aici, ce voimu noi? — Pacea. Noi vremu pacea intre omu si omu, intre poporu si poporu, intre rase si rase, intre frati cu frati si intre Abel si Caín. Vremu un'a grandiósa domolire a tuturoru simtiementeloru de urgisire (aplausu). Dar' cum vremu pacea acésta? O vremu noi cu orice pretiu si fara conditiune? — Nu! Noi nu voimu pace umilita, cu cerbicea apasata, nu vremu nici o pace sub despotismu, nici o pace sub sceptru, (aplause) prim'a conditiune a pacei e liberarea. Pentru liberarea acésta va fi de lipsa fara indoiéla una revolutiune si, durere, póte ca si una resbelu, care inse póte, ca va fi celu mai din urma: Atunci voru fi implinite tóte, pacea va fi eterna neviolabila; atunci nu se voru mai afla armate, nici regi mai multu, ci trecutulu va fi topitu in nulitate. Asta e ce voimu noi (aplausu indelungatu). Voimu, ca poporulu se traiésca liberu, se lucre, se cumpere, vendia, arè, vorbésca, iubésca si se gandésca, voimu se se afle scóle, care cultiva pe cetatianu si ca se nu se mai afle, nici unu principe, care cresce deculatori. Noi voimu republic'a cea mare continentale, noi voimu statele unite din Europ'a si inchiamu cu cuvintele: libertatea e tient'a si pacea e resultatulu (vivate indelungate)". Desbaterile congresului urméza: asupra principiului fundamentalu pentru una organisare a Europei in state federative; despre intrebarea: care deslegare a cestiunei polóne si a celei orientale corespunde principialoru ligei federative? Si care suntu cele mai potrivite midiulóce spre a aplana contrastele sociale si economico-poporale intre cetatiénu si statu si intre statele singurite? Resuscitarea diurnaliului „Les Etats de l'Europe" si examinarea organisatiunei ligei." —

In 14 candu tienù Victoru Hugo cuventarea de susu Eytel presiedintele comitetului deschiseze siedinti'a cu o cuventarea, dicundu, ca scopulu adunarei e a realisa idea cea mai fructifera spre a intemeia ordinea sociala a libertatii nóstre. Si generatiunile de pana acum au nisuitu la tient'a acésta, inse dorintiele loru era isolate si nu putura esi la valóre. Se fundamu dara, dice, noi federatiunea de popóre, care se nu se póta desface in numele cetatianiloru ai unei singure federatiuni; se ne adunamu toti toti in giurulu flamurei pacei si a libertatii.

Varni in numele comitetului centralu dise: „Resbelulu e o barbaria, pe care civilisatiunea trebuie se o imprastia, aducundu in locni dreptulu internationalu in tóta valórea sa; asta inse numai atuncia póte fi, candu popórele se voru guverna ele singure pe sine, candu libertatea va fi bunu comunu alu fiacarui poporu. Pana acum se dicea „Si vis pacem, para bellum" se dicemu acum, „si vis pacem para libertatem" (adica pana acum se dicea: déca vrei pacea gatesce de resbelu, astadi dicemu: déca vrei pacea gatesce libertatea". — Inse dreptulu internationalu se póte pastra numai prin o confederatiune de popóre. Oratorulu provóca pe representantii deosebiteloru state europene a desfasiura costiunea acésta. Cestiunea polóna si orientala inca se afla in program'a acestea, éle corespundu deadreptulu scopului ligei si dela lig'a loru depinde pacea. — Socialistii si comunistii potu se-si desvólte principiale, inse drepturile individului se le respecteze. In fine saluta pe Hugo si multiumesce damelor, pentruca au luatu parte la congresu.

Gögg in limb'a germana: „In anulu 1866 dóue dinastii provocara unu resbelu civilu in Germani'a. Nu era scopulu lui desfiintiarea sclarei cá in Americ'a, ci numai in interesulu si dragulu a dóue dinastii se sacrificara mii presto mii vieti de ómeni. Pentru a asecura pacea nu e de ajunsu a o dori si a o cere, ci pretutindeuea trebuie se ne incordamu cu tóta resolutiunea a o si realisa. Candu Germani'a, Franci'a si Itali'a suntu libere, pericululu resbeluluí a disparutu multu; popórele trebuie se se unésca intr'o confederatiune: atunci pacea e asigurata.

Mai vorbesce si pentru drepturile femeiloru, aratandu-si bucuri'a, ca s'au recunoscutu de congresu. Se dice, ca femeile nu pricepu nimicu din politica, dise oratorulu, dar' se li se dè asemenea crescere cá si barbatiloru si ele voru sci precepe inaltele idee. Eytel se primesce de presiedinte alu consultariloru apoi incepura pertractarile. —

Lemonnier (A.) motivéza intr'o vorbire lunga urmatoriulu proiectu alu comitetului centralu: „Considerandu, ca la starea de resbelu in care se gasesce Europ'a, causa'a o lips'a unei legi internationale, ca conditiunea prima spre infiintiarea unui judeciu internationalu, ce ar' ar é se complane frecarile a caroru decidere s'a cercatu fara succesu pana acuma pe cale diplomatica si prin resbelu, — e nascerea lui prin alegere libera si directa a popóreloru, si ca de base la decliderile sale se servésca legile internationale, facute de insesi popórale; considerandu, ca ori catu de mare ar' fi autoritatea unui asemene tribunalu, totusi otaririle lui numai atunci s'ar poté aduce la validitate candu le ar' sanctiona poterea; considerandu, ca acésta potere numai atunci ar' poté existe legalminte, candu ar' esi deadreptulu din vointi'a poporului, carea s'o conduca si reguleze; considerandu, ca acesti factori pomeniti compunu unu guvernu: congresulu dechiara 1. unicului midiulocu pentru a intemeiá pacea Europei este federatiunea popóreloru sub titlulu: „Statele-Unite ale Europei", 2. cá guvernulu acestei uniuni se fia federativu si republicanu, adica se se baseze pe suveranitatea poporului, si se stime autonomi'a si nedependinti'a fiacarei natiuni din federatiune; 3. cá organisatiunea acestoru guverne se fia capace de o perfectiunare; 4. cá federatiunea popóreloru europene se asecure fiacarei natiuni ce se tiene de federatiune: a) suveranitate si autonomia, b) libertatea individuala, c) libertatea votului, d) libertate de presa, e) libertatea de coalitiune si reuniune, f) libertate de consciintia, g) libertatea lucrului fara periclu de a fi exploatatu, h) responsabilitatea fiacarui membru din executiva; 5. cumca nici unu poporu nu póte intrá in federatiunea européna, pana nu va posiedé: a) votulu universalu, b) dreptulu de a votá si denegá contributiunea, c) dreptu de pace si de batalia, d) dreptulu de a incheiá si incuviintiá tractate politice si comerciali, e) dreptulu a-si completá constitutiunea dupa liber'a sa vointia.

Goeg propune a tramite telegramu salutatoriu la Berlinu, unde tocma se serbéza anulu alu 100 dela nascerea lui Humboldt (se primesce).

L. Simon face revista supra statelóru europene si i se pare, ca pentru acuma federalismulu se póte desvoltá numai in Germani'a de médiadi.

Chaudey constata, ca Franci'a nu póte fi multiumita cu concesiunile de acum. —

In **15** vorbi Buisson (emigrantu francesu): „Voimu se facemu republica asia dara se crescemu antaiu republicani. Se spunemu tieraniloru din Franci'a, ca nu sciu nemica de cele ce se intempla in lume. Se facemu propaganda sistematica contra resbeluluí si contra militarismului. Se sedimu in pepturile tinerimei convingerea, ca sabi'a si tunulu nu suntu alta decatu instrumente de despretiuitu cá instrumente de tortura; se facemu cá luciulu coifuriloru si galfeósca, se numimu uniforma'a livre'a macelariei regulamentate. Asiu dorí se reinvia unu Voltaire, cá se combata militarismulu, cum a combatutu acel'a papismulu. Se inferamu numele cuceritoriloru mari, se strigamu: „Diósu cu Alexandri, Cesari, Napoleoni" (aplause entusiastice). Se midiulocimu cá tinerii in orice modu se se opuna implinirei servitiului de batalia; din partea loru se va cere spre acést'a mai multu curagiu, decatu candu se predau macelariei cá vite necuventatórie. Numai nisce exemple de acestea si opusetiunea va deveni contagidsa (aplause frenetice).

L. Venedey propune a se tiparí acésta vorbire esclinte in 100.000 de exemplarie.

Voci de pe banc'a diurnalistiloru: Numai de n'ar fi gendarmi!

Presiedintele Eytel, observandu, ca primirea acestei propuneri usiora li ar' poté causá neplaceri cu guvernulu francesu, propune a se publicá acésta vorbire numai in protocolulu adunarei.

La propunerea dlui Bury, congresulu se provóce tóte regimele Europei spre formarea unui judeciu, respunse:

Chandey urmatóriele: „Cu regimele de acum se negotiamu? Ast'a ar' fi ridiculosu, déca n'ar fi cu nepotintia. Si cu Rusi'a se negotiamu? Deocamdata se lasamu ast'a la o parte. E chiaru cá sórele, ca numai state republicane potu cu succesu legá coalitiune de pace. Se lamurimu trèb'a! Ce voimu? Se facemu Statele-Unite europene? Ast'a nu potemu. Inse potemu multe prevedé si prepará. Nu sciu catu de departe e tient'a — inse si in 6 luni se poto multe intemplá (miscare mare). Mi intipuescu federatiunea cá un'a succesiva; aici avemu Spani'a apoi Itali'a, unde totu mai multu se discredita Unitarismulu; ce se tiene de Franci'a amu cea mai buna sperantia, ca contra datineloru socalare, centralistice, totusi nu se va opune principiului federativu". Incheia apoi cu urmatoriele cuvinte: „Déca voimu se ajungemu timpulu Statelóru-Unite in Europ'a, atunci trebuie se lucramu cu diligintia spre a ne reduce — regimele." —

(Va urmá.)

Dupa scirile mai nóua in 19 se finira siedintiele congresului. Cestiunea cechiloru nu fù primita in programulu congresului, cu buna séma, ca la pretensiunile unoru interesati in acésta causa. Despre Beust inca se vorbesce, ca ar' fi fostu in Lausane. Cuventarea pentru incheierea congresului au tienut'o Victor Hugo, pledandu pentru unirea socialismului cu republic'a, elu arata sperarea, ca republic'a -si va afla mantuintia si triumfulu seu dela una revolutiune viitória. Parol'a despartirei in fine cuventari fù: „Se traiésca republic'a universala" si cu acésta se despartira membrii congresului, cari erau adunati intr'unu numeru mare din tóta Europ'a, incatu abia putura fi cuprinsi in sinulu numitului orasielu. —

Cronica esterna.

In ROMANI'A s'au inchisu inca in Martia tr. sesiunea camerelóru extraordinaria, nu prin mesagiu domnescu, cum cere constitutiunea, ci prin ministru; se potea inse evita acésta si cu midiuloculu telegrafului in favórea neviolabilitatei constitutionali.

Despre calatori'a Domnitoriului publica „Mon." una telegrama dela Rheineck 23 Sept., ca a facutu regelui si reginei de Würtemberg'a visit'a, unde fù si la prandiu cu suita; la 28 va porni la Baden si de acolo la Parisu, unde va sosi in 29—30. Diurnalele straine sciu, ca dupa ce Domnitoriulu va visita si Londonulu si Berlinulu, celu multu in 3 septemani se va reintórce. —

In **8** Sept. se tienù in Bucuresci serbatori'a nationale de dare la semnu, la care luara parte dupa programa representantii magistri de dare la semnu din tóte prefecturele Romaniei. Pana acum nu citimu de entusiasme, ce ar' fi dominatu la asemenea serbare, ci din contra de una recéla si moderare fara multa animare. Ea totusi a electrisatu multu monotoni'a si indiferentismulu de a invetia a manua arm'a si se distinsera multi in darea la semnu si se premiara:

Premiulu I: Distanti'a mare, Constantinu Ciorce, (din Némtiulu), 16 puncte, — a luatu premiu o carabina de precisie.

Distanti'a mica, George Lascaru, (Bacau), 27 puncte, — carabina de precisie.

Premiulu II: Distanti'a mare, Caporalu Bobocu, (Ismailu), 16 puncte, — pusca cu dóue tievi de Damacu.

Distanti'a mica, Zamfiru Dabija, (Romanu), 16 puncte, — idem.

Premiulu III: Distanti'a mare, Iorgu Mavrodinu, (Botosiani), 15 puncte, — pusca cu dóue tievi englesésca.

Distanti'a mica, Nicolau Cristeiu, (Botosiani), 26 puncte, idem.

Premiulu de onóre. Premiulu I: Zamfiru Dabija, 14 puncte la distantia mare, — o carabina de precisie data de M. S. Domnulu si unu revolveru datu de primulu ministru.

Premiulu II: George Lascaru, 6 puncte, — unu revolveru datu de M. S. Domnulu si unulu de primulu ministru. — Eviva! —

Discursu asupra tragerei la semnu.

Armele si calitatile romaniloru apretuite de straini. Romanulu e mare.

De G. Mihailescu, membru alu comitetului de tragere la semnu judecianu; pronunciatu la ocasiunea inaugurarei acestei serbatori in judeciulu Covurlui, in diu'a de 15 Aug. 1869.

Domnule presiedinte! Cetatieni romani!

Onoratu cu sarcin'a de a ve vorbí despre insemnetatea institutiunei ce inauguramu, eu nu cutezu a me presentá inaintea dvóstre cu modestele puteri de care dispunu, de catu urmatu de o convictiune puternica, ca voiu gasí si de astadata, cá si in alte ocasiuni, mai multa iubire, decatu analisa, mai multa indulgintia decatu critica in anim'a acestiu poporu generosu, inaintea caruia astadi vinu a vorbí despre: trecutulu, calitatile si marirea sa.

Domniloru! In loculu acest'a, unde atatea suveniri briliante se relevéza ochiului, vi marturisescu, ca -mi este fórte greu se mantienu sirulu regulatu alu cugetariloru: Anim'a -mi colcae cu putere; sufletu -mi se simte adencu miscatu. Suntu momente de emotiune. Dá, domniloru! Aici pe tiermurile betranului fluviu de civilisatiune, in faci'a ruineloru vechiei cetati Caput Bovis (Ghertina), pe cingatórea valului Traianu, unde astadi inauguramu tragerea la semnu judeciana, un'a din vechiele institutiuni ale parintiloru nostri, vócea mea se stinge, unu ce misteriosu, o taina, me face ce admiru mai multu, decatu se vorbescu. O! ce timpuri, ce dile frumóse numera poporulu romanu in cartea vietiei sale! — Unu scriitoriu romanu, suntu acum cativa ani, visitandu rip'a Dunarei, ni lasá suvenire urmatóriele versuri, ce nu mi se paru straine ocasiunei ce ne-a reunitu aici:

„Diosu Danubiulu inspuméza, reletandu orasie,
Paduri, tierini imverdite, munti cu déluri lantiuiti,
In acaror'a mugire par'ca valurile 'n departe,
Traianu!... numele resuna celoru, ce-su ací veniti.

Aceste valuri vechi cá lumea si cu ripe multu stancóse
L'ale caror'a pitióre crescetulu loru 'si lovescu,
Spunu viitorimei inca d'espeditii sangeróse
In resbóiele vechimei, de triumfulu Romanescu!....

Dar' acum unde-su eroii?... Unde-i arculu si sagét'a! etc.

Unde suntu eroii, intréba poetulu?... Éta aci, in giurulu acestei tiente, descendintii eroiloru romani, invétia cá in scóla: secretulu traditiuniloru, se deprindu a respectá glori'a parintiloru reintrandu cu pietate pe urmele institutiuniloru ce au formatu marirea némului romanescu. (Va urmá.)

Belgradu 2 Septembre. Consiliulu de statu s'a formatu astfeliu: presiedinte Marinovici; membrii: Filipu Christici, T. Stenici, Stefanovici, Magazinovici, Milovanici, Vuiovici, Jivcovici, Gruici, Dimitrievici, Saiarci. —

Parisu 21 Septembre. Eri, principele Metternich, dupa reinturnarea sa din escursiunea ce a facutu la Strasburg, unde a avutu intrevedere cu Beust, a fostu primitu la imperatulu si imperatés'a, principele luandu-si concediu, pléca astadi la Lausana. —

De dóue dile nu avemu nici o scire despre sanetatea imperatului. —

Berlinu 22 Septembre. Unu decretu regale convóca Landtagulu pentru 6 Octobre. Regele va deschide sesiunea in persóna. Principele regale va plecá in cele d'antaiu dile din Octobre pentru Vien'a, unde se va opri dóue dile; de aici se va duce la Constantinopole si de acolo va merge se asiste la inaugurarea canalului de Suez. —

Londonu 22 Septembre. Se anuncia, din sorginte sigura, ca comitele Chotek va fi numitu, in curendu ambasadore alu Austriei la Petersburg. Se mai asigura, ca Pórt'a cu tóte observatiunile celorulalte puteri, totu va perseverá in pretentiunile sale vis-à-vis de vice-regele Eghiptului, si ca nu i va permite nici chiaru de a contractá imprumuturi fara consimtiementulu seu. — „Mon."

Varietati.

— Prelegerile la gimnasiulu gr. or. din Bradu comit. Zarandu se incepura in 20 Sept. Dorimu cea mai grandiósa inaintare. —

— **Carti scolastice:** „Drepturile si datorintiele civili", precum si instructiunea pentru invetiatori au esitu de sub tiparu, si pretiulu loru, cá si alu celorulalte carti scolarie prescrise pentru scólele populari din metropoli'a gr. or. este urmatoriulu:

	legate cr.	nelegate cr.
Abecedariulu dlui Z. Boiu	24	20
Abecedariulu nemtiescu	20	14
Aritmetic'a cu cifre	25	20
Bucóvin'a	20	16
Cartea de gradini de dlu Dr. Vasiciu	50	46
Cartea I de cetire de dlu Z. Boiu	40	30
„ II „ „ „	30	25
Computulu d. prof. I. Popescu, legatu 1 fl.		
Catechismulu micu	20	16
„ bogatu	50	44
Drepturile si datorintiele civili	20	16
Elementele geografiei	30	25
„ istoriei universali	30	25
„ istoriei naturali	30	25
Gramatica rom. de d. par. Sava Popoviciu Barceanu	50	40
Gramatica rom. de d. Nic. Mihaltianu pentru II clasa	10	—
Gramatica rom. de d. Nic. Mihaltianu pentru a III clasa	16	—
Gramatica rom. de d. Nic. Mihaltianu pentru a IV clasa	24	—
Istori'a biblica cu icóne	25	20
Instructiune pentru invetiatori	20	—
Orologieriu — Ceasloviu	75	60
Octoichiulu micu	75	60
Manuducere pentru invetiatori la Abecedariulu dlui Z. Boiu	24	20
Manualu de limb'a rom. de invetiat.		
Patru tabele mari de litere, laolalte	40	—

Se tragu dela directiunea tipografiei archidiecesane in Sibiiu. — D. „T. R."

— Metropolitulu serbiloru a emisu o proclamatiune, in care agitatiunea lui Miletics in contra besericei si a patriarchului o numesce tradare de natiune. —

— In Saxoni'a capital'a Dresd'a se prefacú in cenusia teatrulu de curte celu mai maiestaticu din tóta Germani'a in catu abia i mai remasera paretii, si acésta din nebagare de séma. —

Bibliografia. In librari'a S. Filtsch din Sibiiu se afla de vendiare, cu pretiulu de 40 cr. v. a. manualulu scolasticu intitulatu: „**Compendiu**" de istoria naturale pentru scólele primarie de ambe sexe, elaboratu de d. Simeone Michalescu, profesoriu de istori'a naturale la liceulu din Craiov'a. Elu cuprinde pre scurtu, cate -si trele partile din ist. nat., adica zoologi'a, botanic'a si mineralogi'a, si se ocupa cu descrierea mai lunga séu mai scurta (dupa importanti'a obiectului) a animaleloru, plantéloru si mineraleloru celoru mai folositórie, séu stricatórie omului. Unu manualu fórte bunu si acomudatu este acest'a pentru scólele primari, normali, preparandiali etc. atatu pentru sexulu masculinu, catu si pentru celu femininu, unde ele existu. Scrisu fiindu intr'o limb'a usióra si cu termini (technici) lesne de intielesu. Si cá atare lu recomandamu dloru docenti, invetiatori si invetietorese, spre folosire.

In scurtu va aparé si manualulu pentru clasele gimnasiali, lucratu sistematicesce si dupa celu mai bunu metodu intuitivu, carele érasi se recomanda anticipative dloru profesori gimnasiali. —

Indreptare: In Nr. tr. pag. 1, colóna 3, seriéa 13 de diosu in susu in locu de: latirea mor. citesce: imoralitatii. —

Concursu.

Amesuratu conclusului adunarei generale a Asociatiunei trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu din estu anu, si decisiunei comitetului subscrisu din siedinti'a de astadi, se deschide prin acést'a concursu la urmatóriele stipendie respective ajutórie:

1. Unu stipendiu de 300 fl. v. a. pentru unu technicu (unuiu pana acum de Dionisiu Radesiu, carele pana acum n'au satisfacutu conditiunei de a se legitimá la comitetu despre progresulu in studii pentru anulu scol. 1868/9).

2. Unu stipendiu vacantu de 50 fl. v. a. pentru unu studentu din scól'a reale.

3. Unu ajutoriu de 50 fl. v. a. pentru unu sodalu, carele au ajunsu a se face maiestru, si

4. Dóue ajutórie de cate 25 fl. v. a. pentru doi invetiacei de meseria, cari au ajunsu a se face sodali.

Terminiulu concursului ce este a se adresá catra comitetu, se dedge pre 25 Octobre a. c. st. n.

Concurentii la stipendiulu 1 si 2 au de a produce:

a) Testimoniu de botezu.

b) Testimoniu scolasticu de pre an. 1869/9, si

c) Testimoniu de seracia.

Concurentii la ajutoriulu sub 3 se se legitimeze, pre langa atestatu de botezu, cu atestatu demnu de credintia despre invetiarea respectivei meserii asia, cá se o purte de sine precum si despre concesiunea la aceea.

Era dela concurentii la ajutórele sub 4 pre langa atestatu de botezu, se cere adeverintia dela maiestrulu respectivu despre desteritatea in meseria cu carea s'au ocupatu, si despre harnici'a de a se face sodalu.

Totu deodata se aduce la cunoscintia celoru'alti ai Asociatiunei nóstre, si adica:

Ioane Marcusi, Petru Prodanu, Stefanu Chirila, Nicolau Calefariu si Lazaru Bosioroganu, cari au documentatu deja progresulu anului scol. trecutu in studii, dupa care au meritatu a fi sustienuti in unuarea stipendieloru si pre anulu acest'a scol. 1869/70, cá pana in 25 Oct. a. c. se documenteze la comitetu immatriculerea loru la respectivele institute, pentru ca la din contra stipendiele se voru privi cá devenite vacante.

Sibiiu in 6/18 Sept. 1869.

Comitetulu Asociatiunei trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatorésa in opidiulu Siomcut'a mare, districtulu Cetatei-de-Pétra, se escrie prin acésta concursu. Postoliu acesta e impreunatu cu salariu anuale de 300 fl. v. a., cortelu naturale, 2 stanjini de lemne, 15 fl. pentru scripturistice.

Doritórele de a ocupa acésta statiune se tramita *documentele* sale la subscrisulu presiedinte pana in 6 Octobre a. c. st. n. Se recere cunoscinti'a limbei romana cá limb'a propunerei, afara de acésta a celei maghiare, germane séu francese; pe langa aceste se pottesce, cá si in locrulu de casa si de mana se dé instructiune. —

Siomcut'a mare 16 Sept. 1869.

Vasilie Buteanu,
presiedintele comitetului opidanu.

2—3

De recomandatu

pentru speculanti de fenu si economi de oi.

Pe hunulu alodialu in Bossling aprópe de Sighisiór'a se afla de vendiare in mare cuantitate fenu bine uscatu si bine grigitu. — Se primescu si oi pentru ernatu incependu dela St. Mihaiu pana la St. George sub conditiuni favorabile.

Cu deplina onóre recomandatu

Iosifu Theil,
arendasiu.

3—3

Inscintiare.

In comun'a Urmós, in departare numai de 3 óre de Brasiovu, si in nemidiulocita apropiare de calea ferata, ce se va cladi in scurtu timpu, se afla unu dominiu, una mosia extensa, care se potu usioru folosi spre a purta o economia buna; elu consta din mai multe sesiuni provediute cu edificia de locuitu si de economie, cladite din materialu solidu; are 200 pana la 230 jugere de aratura si de fenatia, 800 pana la 900 jugere padure de stejare si o móra tienetória de mosia in stare rea mai buna, se afla de vendiare din mana libera! Informarea mai de aprópre da advocatulu provincialu Guido Hinleder in S.-Szt.-György. g. 3—3

CURSURILE

la bursa in 28 Sept. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 83	cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 „ 25	„ „
Londoo	—	—	122 „ 20	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	58 „ 90	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			67 „ 90	„ „
Actiile bancului	—	—	703 „ —	„ „
„ creditului	—	—	235 „ 50	„ „

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.